

2.2.3. Lovforslagets udformning

Med henblik på en forenkling af den folkekirkelige struktur foreslås, at begrebet »kirke-distrikt« udgår af den kirkelige lovgivning. Dette sker ved, at alle kirke-distrikter omdannes til sogne. Der er ingen grund til at opretholde forskellen mellem sogn og kirke-distrikt, som bidrager til at gøre strukturen og reglerne indviklede, og som endvidere skaber problemer for afholdelse af afstemningsvalg til menighedsrådet.

En omdannelse af kirke-distrikterne til sogne vil ikke ændre på mulighederne for at etablere fælles menighedsråd mellem et (hidtidigt) kirke-distrikt og et sogn inden for samme pastorat. Kirke-distrikterne ligger i de fleste tilfælde i samme pastorat som det sogn, distriktet er udskilt fra.

For at sikre en smidig og praktisk proces for omdannelse af kirke-distrikter til sogne er ikrafttrædelsestidspunktet fastsat til et senere tidspunkt end for de øvrige forslag, jf. lovforslagets § 8, stk. 4.

Endvidere er der i lovforslagets § 9 indsat en overgangsbestemmelse, hvorefter kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om kirke-distrikters omdannelse til sogne. Disse regler vil naturligvis blive ophævet efter, at omdannelserne er foregået. Dermed mister bestemmelsen sit indhold, hvorfor den er udformet som en overgangsbestemmelse.

Der henvises herom i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 8, stk. 4.

2.3. Kirkegårdsdrift (styrkelse af provstiudvalgenes kompetencer)

2.3.1. Gældende ret

Regler om kirkegårdstakster, herunder krematorietakster, findes i § 12 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Bestemmelsen foreskriver, at der på hver kirkegård skal være en vedtægt, der blandt andet skal indeholde takstbestemmelser for erhvervelse og fornyelse af gravsteder samt for vedligeholdelse af gravsteder.

Bestemmelsen nævner ikke direkte takster for arbejde i forbindelse med begravelse. Men hvis kirkegården vil kræve betaling for gravning, tilkastning, planering og eventuel pyntning af grave, skal taksterne herfor være fastsat i vedtægten.

Kirkegårdstakster er gebyrer og er derfor underlagt den offentlige rets almindelige principper for beregning af gebyrer. Det betyder, at taksterne ikke må overstige de faktiske omkostninger, der er forbundet med den pågældende ydelse.

Vedtægten og derved taksterne skal godkendes af provstiudvalget, der i den forbindelse skal sikre ensar-

tede takster indenfor samme ligningsområde, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

2.3.2. Kirkeministeriets overvejelser

Ved en gennemgang af en række kirkegårdsvedtægter kan det konstateres, at mange kirkegårde har fastsat takster, der kun i begrænset omfang dækker omkostningerne ved de ydelser, som de leverer til borgerne, jf. betænkningen afsnit 7.5.4. ff. Det er det samlede underskud på folkekirkens kirkegårdsdrift også udtryk for, idet indtægterne i gennemsnit kun dækker 35 % af kirkegårdenes udgifter. En sammenligning af nogle større kirkegårde drevet af henholdsvis folkekirken og kommuner viser, at taksterne dækker en væsentlig større del af udgifterne på de kommunalt drevne kirkegårde.

Der kan argumenteres for, at erhvervelse af brugsretten til et gravsted samt gravning og tilkastning støttes med ligningsmidler for så vidt angår medlemmer af folkekirken. Det er et politisk valg, om medlemmerne skal betale via kirkeskatten eller via taksterne.

Det er uhensigtsmæssigt, at provstiudvalget alene har kompetence til at godkende kirkegårdsvedtægter. Provstiudvalget kan derfor i dag ikke tage initiativ til, at taksterne ændres, hvis et menighedsråd ikke vil forelægge en revideret kirkegårdsvedtægt med ændrede takster til godkendelse. Dette hænger dårligt sammen med, at provstiudvalget har ansvar for at sikre ensartede takster i ligningsområdet. Argumentet for de ensartede takster er, at underskuddet dækkes solidarisk i ligningsområdet. Folkekirkens samlede udgifter i ligningsområdet dækkes først og fremmest af kirkeskat, afkast af præsteembede- og kirkekapitaler samt indtægter fra kirkegården. Hvis kirkegårdstaksterne sættes lavere i et sogn i ligningsområdet end i resten af ligningsområdet, og hvis taksterne ikke dækker omkostningerne, vil det indebære, at sognet typisk har et større underskud på kirkegården, end de øvrige sogne i ligningsområdet. Dette underskud kan kun finansieres via en generelt højere kirkeskat i ligningsområdet.

2.3.3. Lovforslagets udformning

Det foreslås med lovforslagets § 3, nr. 1, at provstiudvalgets kompetence styrkes ved, at den ændres fra at være godkendende til at være fastsættende, hvilket kræver en ændring af § 12 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Med indsættelsen af stk. 5 i § 12 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde (jf. lovforslagets § 3, nr. 3) indføres der en hjemmel til, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om beregningen af kirkegårds- og krematorietakster.